

Proloog: Christus als ieders tweeling

Dit zijn de geheime woorden
die de levende Jezus sprak
en die zijn opgeschreven door Judas Thomas de Tweeling.

Het Thomasevangelie begint meteen al spannend: 'Dit zijn de geheime woorden ...'
Wordt ons de onthulling van een tot nu toe verborgen geheim toevertrouwd?
Waarom staat hier de levende Jezus? Omdat Jezus deze woorden sprak nog tijdens zijn leven? Of is 'de levende' nu juist zo'n geheim woord waarvan we de betekenis nog moeten leren verstaan? En waarom heet Judas Thomas 'de Tweeling'? Omdat hij een echte tweelingbroer van Jezus zou zijn? Dat lijkt niet erg waarschijnlijk. Wat betekent het dan wel?
De belangrijkste raadsels zijn gegeven: geheime woorden, levende Jezus, de Tweeling.
Wat zijn de antwoorden?
Als we de antwoorden op al deze vragen toch eens zouden weten, dan...

Christusnatuur

Laten we eerst eens stilstaan bij het woord 'tweeling'. Thomas betekent op zich al tweeling, dus het is dubbelop als daaraan nog eens wordt toegevoegd 'de Tweeling'.
Eigenlijk heet de schrijver van het Thomasevangelie Judas. En hier wordt deze Judas tweemaal tweeling genoemd. Kennelijk is dat belangrijk. Waarom?
In het Thomasevangelie is ook 'tweeling' een geheim woord, dat wil zeggen dat de betekenis niet alledaags is, maar symbolisch.
Waar gaat het dan over?
Het gaat over de twee naturen van de mens. Die vormen samen een tweeling.
Wij hebben als mens twee naturen.
De ene natuur is de persoonlijke natuur, waarbij men zichzelf ervaart als in de tijd geplaatst, met een geboorte en een dood. Dat is de mens met een geschiedenis en een persoonlijke identiteit. Daarbij hoort het 'persoonlijk bewustzijn'.
De tweede natuur van de mens is zijn tijdloze goddelijke kern. Deze tijdloze goddelijke kern van de mens heet in de gnostiek 'de Christus' of de 'Christusnatuur'. 'De Christus' woont in elk mens.
Doel van de gnostiek is het persoonlijk bewustzijn te verbinden met het Christusbewustzijn. Dat heet in de gnostiek symbolisch: 'de vereniging in het bruidsvertrek'.

Op zoek naar je innerlijke tweeling

Maar hoe zit het nu met die tweeling? Welnu, Judas, de schrijver van dit evangelie (die we voortaan toch maar Thomas zullen blijven noemen omdat dat nu eenmaal gebruikelijk is) is een mens in de geschiedenis. Als mens in de geschiedenis heeft hij een persoonlijke natuur. Maar hij heeft ook een tijdloze kern, de Christus in hem. Zijn persoonlijke natuur is de tweeling van zijn Christusnatuur, en andersom.

Thomas, de schrijver van dit evangelie, zegt hier dus eigenlijk: 'Ik weet dat ik een tweeling in

mij heb, en ik ga je vertellen hoe ook jij die tweeling in jezelf kunt leren kennen.' En ook hoe je die twee, de persoonlijke natuur en de Christusnatuur met elkaar kunt verbinden, hoe je die twee één kunt maken.

En wat betekent het dat Jezus 'de levende' wordt genoemd? Meer daarover in het volgende logion.

Uit:

Bram Moerland

Thomas Evangelie

Het weten van een ongelovige

AnkhHermes 2014